

A.C. Beynen
Vobra Special Petfoods

Aanbod van petfoods

Het aanbod van industrieel geproduceerde voeders voor honden en katten is groot. Er is ruime keuze uit merken en prijzen. Het voederassortiment biedt ook variatie in productvorm, beoogde diercategorie, inhouds- en gezondheidsclaims alsmede verscheidenheid in ten grondslag liggende levensbeschouwingen. Het brede aanbod illustreert de aanzienlijke vrijheid bij het formuleren en produceren van adequate voeders.

Marktonwikkelingen

Meer dan honderd jaar geleden begon in de Verenigde Staten de industriële productie van volledig hondenvoeder in de vorm van biscuits. De kaakjes werden opgevolgd door blikvoeders, die rond 1945 werden overtroefd door droge brokken. Enige jaren later verschenen de eerste dieet- en levensfasevoeders op de markt.

Naar schatting bedraagt de wereldwijde verkoop van honden- en kattenvoeders door de detailhandel 40 miljard euro. Mars Inc. en Nestlé SA staan met hun petfoods elk voor 25% van de omzet. De Verenigde Staten en West-Europa beslaan respectievelijk 50 en 35% van de wereldmarkt. Aldaar wordt de energiebehoefte van de honden en katten overwegend gedekt door commerciële voeders. De voederafzet is vrijwel gestabiliseerd, maar de verkoopwaarde groeit aanhoudend vanwege de continue introductie van nieuwe, duurdere producten.

De petfoodmarkt wordt beïnvloed door marketingconcepten en trends. Producenten creëren nieuwe voeders, maar worden ook geïnspireerd door voedingstrends. De productpromotie kan haar grondslag hebben in prijs, diercategorie als doelgroep, gezondheidsclaims, humanisering van huisdieren, ingrediëntensamenstelling of de levensovertuiging van honden- en katteneigenaren. Deze indeling van productgroepen is in werkelijkheid breder vanwege modificaties, combinaties en raakvlakken.

Productvormen

Petfood kan worden opgesplitst in droge en natte voeders. Het vochtgehalte van een diervoeder moet worden gedeclareerd indien het hoger is dan 14%. Voeders met een lager gehalte worden droogvoeders genoemd. Binnen de droogvoeders is de productiemethode een onderscheidend aspect. Er zijn geëxpandeerde (geëxtrudeerde) en geperste brokken, dinners bestaande uit losse componenten, luchtgedroogde en gevriesdroogde producten. Het water-

gehalte van diepvriesvoeders, geautoclaveerde worsten en gestoomde producten is veelal omstreeks 65% en dat van gesteriliseerde blikvoeders circa 80%.

De ingrediëntensamenstelling en de energievoorziening middels eiwitten, vetten en koolhydraten kunnen sterk verschillen tussen de diverse productvormen. Voor gezonde honden en katten bieden alle goed geformuleerde varianten een adequate voeding. Er zijn geen aanwijzingen dat het productieproces de gezondheid beïnvloedt.

Marktpositionering

De aankoopprijs per eenheid voederenergie is voor een koolhydraatrijk droogvoeder als regel lager dan voor andere voeders. Met de niet-gedefinieerde aanduidingen economic, premium en super-premium worden kwaliteits- en prijsverschillen aangegeven. Voor de verschillen zijn insluithoeveelheid en asgehalte van de dierlijke grondstoffen grotendeels bepalend.

Een volledig voeder moet voorzien in de behoeften aan energie en nutriënten van het doeldier. Volledige honden- of kattenvoeders zonder aanwijzing van diercategorie zijn bedoeld voor alle rassen, leeftijden en -stijlen. Deze voeders zijn tegengesteld aan categoriegerichte voeders zoals de levensfase en rasspecifieke voeders. Ook de functionele voeders, waaronder light-, active-, hypoallergene (sensitive-), mobility- en dieetvoeders, zijn op diercategorieën gericht. Andere petfoods komen tegemoet aan huisdierhumanisering.

Functionaliteit en humanisering

Functionele voeders claimen (gezondheids)voordelen, die uitstijgen boven de basale voeding. De werkzaamheid van deze voeders steunt op aanpassing van de ingrediënten- en nutriëntensamenstelling en/of de toevoeging van specifieke, functionele ingrediënten. Beoordeling van de werkzaamheid behelst het vergelijken van onderzoeksgegevens met de eigenschappen van de voedersamenstelling.

Voeders met functionaliteit of overtuigingsgrond worden gevraagd door humanisering van honden en katten in de zin van zorgdragen met dezelfde toewijding en verbintenis als voor gezinsleden. De natuurlijke, organische, holistische, voorouderlijke (biologically appropriate) en vegetarische petfoods vinden hun bestaansrecht in de levensbeschouwing of trendgevoeligheid van de dierenbezitters.

Sommige voeders spelen in op antropomorfisme en letterlijke humanisering. De gourmetvoeders accentueren het verwennen van het dier door hun smakelijkheid en esthetische uitstraling. Ook worden voeders aangeboden met human-grade ingrediënten, smaakvarianten en namen van humane gerechten zoals burgers, stews en pasta.

Levensfase en rassen

Puppy's en kittens hebben hogere behoeften aan nutriënten dan hun volwassen soortgenoten. Dit is het fundament van de levensfasevoeders. Op basis van indirecte bewijsvoering kunnen deze voeders, inclusief seniorvoeders, leeftijdsafhankelijke gezondheidsrisico's verminderen.

Rasspecifieke levensfasevoeders varen op een marketingstrategie die maatvoeders voor individuele rassen propageert. Er is geen informatie over de optimale nutriëntenvoorziening per ras. Door weloverwogen formulering kunnen toekomstige rasspecifieke voeders misschien bijdragen aan de controle van rasafhankelijke aandoeningen.

Hypoallergene voeders

Het aanbod van hypoallergene voeders is overweldigend, terwijl de prevalentie van voedselovergevoeligheid (allergie en intolerantie) in de honden- en kattenpopulatie laag is. Het begrip hypoallergeen is niet gekwantificeerd. Bij gemiddeld 48% van honden met voedselovergevoeligheid (diagnose middels eliminatie- en provocatietesten) was er in vijf studies een positieve reactie op een hypoallergeen voeder.

Hypoallergene formuleringen beperken het aantal (eiwitbevattende) ingrediënten, gebruiken nieuwe eiwitbronnen en vermijden grondstoffen met nadelige eigenschappen. Op de voedermiddelenlijst van commerciële, hypoallergene voeders staan typisch twee à zes eiwitbevattende ingrediënten.

Veterinaire, hypoallergene en eliminatiediëten kunnen gehydrolyseerde eiwitten in plaats van intacte eiwitbronnen bevatten.

Natuurlijke voeders

De natuurlijke trend is bepalend voor de petfoodmarkt. Veel eigenaren denken dat natuurlijke petfoods gezonder zijn. Natuurlijk petfood mag geen chemicaliën bevatten, met uitzondering van synthetische vitamines, mineralen en sporelementen. Er zijn nauwelijks restricties voor de bewerking van ingrediënten en de productiewijze van het eindproduct. Natuurlijke petfoods zijn doorgaans niet 100% vrij van chemisch bereide stoffen.

Graanvrije voeders zijn prominent binnen het natuurlijke petfoodsegment. Granen worden als onnatuurlijk, ongezond en ongeschikt weggezet. De argumenten kunnen worden weerlegd. Anderzijds kan een graanvrij voeder wel adequate voeding vertegenwoordigen. Voorvaderlijke voeders pretenderen dat zij simuleren wat honden en katten in het wild zouden eten. Geëxtrudeerde droogvoeders zijn typisch graanvrij en rijk aan dierlijk eiwit. De ancestrale diepvries- en gevriesdroogde voeders hebben rauw als extra claim.

Organische en holistische petfoods zijn veelal tarwe- en maïsvrij. Organische, plantaardige en dierlijke grondstoffen voldoen aan wettelijke eisen inzake productie en verwerking. Organische petfoods zijn niet 100% organisch. Voor commerciële petfoods heeft het predicaat holistisch geen eenduidige betekenis.

Vegetarische voeders

Een eigenaar die vanwege religieuze, ethische, ecologische of gezondheidsredenen een vegetarische levensstijl volgt, kan besluiten zijn of haar hond of kat een commercieel, vegetarisch voeder te geven. In geval van voedselovergevoeligheid kan een vegetarisch, hypoallergeen dieetvoeder worden toegepast. Het is mogelijk om een adequate, vegetarische voeding samen te stellen, maar de kritische nutriënten moeten extra aandacht krijgen. ■

Voor beschikbare informatie over dit artikel:
www.dier-en-arts.nl > Tijdschrift Online of
scan de onderstaande QR-code

